

KINTA KOLUMNA

LA UNIÓ EUROPEA PODRÀ ENDEGAR LA DERIVA DELS ESTATS?

Lluitar contra el terrorisme respectant els drets fonamentals

Els actes de terrorisme són avui una amenaça important per a la vida i la seguretat de les persones i un repte important per a la seguretat dels Estats de la Unió. Alhora, però, les lleis i polítiques adoptades per combatre el terrorisme han donat peu, directament o indirectament, a greus limitacions als drets i llibertats fonamentals. Això ho diu un informe de l'Agència de Drets Fonamentals de la Unió Europea (FRA).

El principal instrument de dret penal de la UE en la lluita contra el terrorisme és la Directiva (UE) 2017/541. Analitza l'impacte de la Directiva en els drets i llibertats fonamentals. Ofereix una visió general de l'experiència dels professionals pel que fa a l'aplicació pràctica de les disposicions de la Directiva.

La Directiva, amb l'objectiu d'ajudar els països a combatre l'amenaça terrorista, intenta endegar les practiques policials i judicials que sovint tenen conseqüències per als drets humans i afecten els individus, els grups i la societat en el seu conjunt.

De primer cal aclarir la definició de terrorisme en el dret penal. Les definicions àmplies del que constitueix un delictu terrorista deixen aquests delictes oberts a interpretacions. Amb més

claredat jurídica, hi hauria la seguretat que els estats apliquen la legislació antiterrorista de manera uniforme a tota la UE.

En segon lloc evitar classificar activitats lícites com a terrorisme. Criminalitzant determinades activitats considerades precursoras del terrorisme, és a dir, expressar públicament opinions de radicalització, organitzar determinats cursos de formació o viatjar a zones de conflicte, augmenta el risc que les autoritats considerin erròniament com a actes

de terrorisme l'exercici de la llibertat d'expressió, informació o circulació per part de periodistes, organitzacions humanitàries, investigadors o artistes, per exemple. Per tant, és necessari proporcionar orientació i formació als investigadors perquè siguin capaços de distingir clarament entre actes lícits i terrorisme.

Un tercer concepte és el de proporcionar garanties efectives durant les investigacions. Els investigadors tenen amplis poders d'investigació, inclosa la vigilància i la recopilació d'intel·ligència, que tenen un impacte en la protecció de dades, la privadesa i l'accés als drets de justícia. Els països han de proporcionar normes clares per garantir que les investigacions siguin dirigides i justificades.

El quart punt és el d'evitar discriminar grups específics. Els fidels, especialment els musulmans, tenen més probabilitats de ser objectiu d'investigació criminal. Cal garantir l'accés a la justícia més enllà del dret penal. Alguns països també apliquen mesures de dret no penal, com ara arrestos arbitraris, prohibicions de viatjar i seguiment de sospitosos, tant culpables com absolts. Aquestes mesures administratives estan subjectes a menys restriccions que les del dret penal i s'apliquen de manera indiscriminada, sovint sobre la base de la informació dels serveis d'intel·ligència. Són comportament que dificulten l'obtenció de justícia. Els estats han d'utilitzar normes i condicions clares a l'hora d'aplicar mesures com també permetre que les persones afectades puguin impugnar-les de manera efectiva.

Ara només cal esperar que els estats ho apliquin. Sopin tranquils!